

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy
	☒ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia práva EÚ
<i>V prípade transpozície uveďte zoznam transponovaných predpisov:</i>	
Termín začiatku a ukončenia PPK	júl 2021
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	august 2021
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	september 2021
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	september 2021

2. Definovanie problému
<p><i>Uveďte základné problémy, ktoré sú dôvodom vypracovania predkladaného materiálu (dôvody majú presne poukázať na problém, ktorý existuje a je nutné ho predloženým materiálom riešiť).</i></p> <p>Aktuálna zákonom ustanovená výška finančného príspevku na spolufinancovanie sociálnej služby poskytovaného zo štátneho rozpočtu prostredníctvom kapitoly Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „ministerstvo“) vybraným zariadeniam sociálnych služieb krízovej intervencie zriadeným alebo založeným obcou a nočľahárňam, prevádzkovaným neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb sa nezvyšovala od roku 2012 (s výnimkou finančného príspevku pre útulky v roku 2018), a to aj napriek medziročne narastajúcim prevádzkovým nákladom (najmä náklady na mzdy a ostatné osobné náklady, ktoré tvoria najväčšiu časť nákladov na poskytovanie sociálnych služieb, náklady na energie, nájomné, materiálno technické vybavenie a pod).</p> <p>Tieto zariadenia sociálnych služieb krízovej intervencie poskytujú sociálne služby najmä ľuďom bez domova, ale aj osobám v krízovej sociálnej situácii, ktorá si vyžaduje bezodkladné riešenie sociálnou službou, pre ohrozenie správaním iných osôb, alebo ak sa stali obeťou správania iných fyzických osôb, t.j. aj osobám prežívajúcim násilie vo svojej domácnosti. Zabezpečenie finančnej udržateľnosti, a tým aj reálnej dostupnosti sociálnej služby krízovej intervencie v zariadeniach sociálnych služieb krízovej intervencie je v rámci Ústavou Slovenskej republiky garantovaného práva každého, kto je v hmotnej núdzi na zabezpečenia základných životných podmienok a s naplnením tohto práva súvisiaceho záväzku štátu, osobitne naliehavé.</p> <p>Vedenie registra poskytovateľov sociálnych služieb jednotlivými vyššími územnými celkami podľa doterajšej právnej úpravy, síce umožňuje registráciu konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby len na jednom mieste tejto registrácie, ale pri výbere konkrétnej sociálnej služby príslušného druhu a formy tejto sociálnej služby v územnom obvode príslušného vyššieho územného celku je zo strany fyzickej osoby, ktorá je odkázaná na sociálnu službu, spolu so súvisiacimi vedenými údajmi v tomto územne vedenom registri poskytovateľov sociálnych služieb neprehľadným.</p> <p>V súčasnosti sú vybrané ustanovenia zákona, týkajúce sa najmä spôsobu zabezpečenia a súvisiaceho spolufinancovania sociálnych služieb poskytovaných neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb, najmä miestnou samosprávou nesprávne interpretované, čo má za následok reálne nevytvorenie podmienok na zabezpečenie spolufinancovania sociálnej služby s jej finančnou podporou z verejných prostriedkov na rovnakom základe pre každú fyzickú osobu, ktorá je odkázaná na sociálnu službu.</p> <p>Mimoriadna situácia spôsobená pandemiou COVID-19 prehĺbila aj potrebu zabezpečenia dostupnosti včasných, spoľahlivých, presných a úplných údajov, okrem iného aj v oblasti prevádzky a súvisiaceho financovania ale aj procesu zabezpečovania sociálnych služieb.</p> <p>Doterajšia výška pokuty za naplnenie skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 101 zákona spáchaného poskytovateľom sociálnej služby pri poskytovaní sociálnej služby nemá dostatočný preventívny charakter proti páchaniu správnych deliktov zo strany poskytovateľov sociálnych služieb. Znepokojujúci je nárast počtu (aj</p>

medializovaných) prípadov zariadení sociálnych služieb, v ktorých sa poukazuje na nedostatky súvisiace s poskytovaním sociálnej služby, resp. nedodržovanie zákona o sociálnych službách a nízku maximálnu zákonom stanovenú výšku pokuty.

Riziko odlivu sociálnych pracovníkov, vykonávajúcich špecializovanú odbornú činnosť v sociálnych veciach pri poskytovaní sociálnych služieb aj v súvislosti s ním, a to pre nesplnenie podmienky osobitného kvalifikačného predpokladu na výkon špecializovanej odbornej činnosti, ktorú doposiaľ vykonávali, ale pre ktorú sa novo ustanovila zákonom o sociálnej práci povinnosť v ustanovenej lehote absolvovať akreditované špecializačné vzdelávanie.

3. Ciele a výsledný stav

Uved'te hlavné ciele predkladaného materiálu (aký výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý, pričom dosiahnutý stav musí byť odlišný od stavu popísaného v bode 2. Definovanie problému).

Predkladaný návrh vytvára právne podmienky pre zvýšenie finančnej podpory na spolufinancovanie sociálnych služieb krízovej intervencie vo vybraných zariadeniach sociálnych služieb krízovej intervencie zo štátneho rozpočtu prostredníctvom kapitoly ministerstva a novo ustanovuje valorizáciu výšky tejto finančnej podpory na príslušný kalendárny rok nariadením vlády SR, a to v záujme zabezpečenia dostupnosti a udržateľnosti sociálnych služieb krízovej intervencie v týchto zariadeniach.

V súvislosti so zavádzaním informačného systému sociálnych služieb sa pristupuje k zmene vedenia doterajšieho registra poskytovateľov sociálnych služieb novo na register sociálnych služieb poskytovaných v územnom obvode príslušného vyššieho územného celku, v ktorom bude zo strany príslušného vyššieho územného celku v jeho územnom obvode vedená každá sociálna služba príslušného druhu a formy sociálnej služby podľa miesta jej poskytovania, s účelom zabezpečenia efektívnosti a zrozumiteľnosti vedenia tohto registra pre občana.

Ďalšie navrhované zmeny a doplnenia právnej úpravy zabezpečujú jednoznačnú interpretáciu vybraných ustanovení zákona, ktoré upravujú podmienky poskytnutia sociálnej služby alebo zabezpečenia jej poskytovania pre odkázanú fyzickú osobu príslušnou obcou a vyšším územným celkom s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z verejných prostriedkov. Precizuje sa právna úprava vzniku povinnosti obce a vyššieho územného celku poskytovať v rámci ich delenej pôsobnosti neverejným poskytovateľom sociálnych služieb finančné príspevky na spolufinancovanie sociálnej služby podľa tohto zákona. Cieľom tejto úpravy je zabezpečiť na rovnakom základe na jednej strane prístup fyzických osôb, ktoré sú odkázané na sociálnu službu, k spolufinancovaniu im poskytovanej sociálnej služby neverejnými poskytovateľmi tejto sociálnej služby z rozpočtu príslušnej obce a vyššieho územného celku, a na druhej strane tým transparentniť prístup neverejných poskytovateľov sociálnych služieb k verejným prostriedkom na spolufinancovanie nimi poskytovanej sociálnej služby vo verejnom záujme.

Predkladaný návrh obsahuje, na základe poznatkov získaných z aplikačnej praxe, aj úpravu podmienok pri poskytovaní vybraných druhov sociálnych služieb v časti vymedzenia vecného obsahu a povinného rozsahu poskytovaných alebo zabezpečovaných odborných činností v rámci sociálnej služby, posudzovania plnenia podmienky regulácie počtu miest vo vybraných zariadeniach sociálnych služieb, úpravu vybraných podmienok súvisiacich s registráciou sociálnej služby, úpravu obsahových náležitostí zmluvy o iných činnostiach poskytovaných v rámci sociálnej služby a podmienok jej uzatvorenia, úpravu kvalifikačných predpokladov potrebných na vykonávanie vybranej pracovnej činnosti v oblasti sociálnych služieb, úpravu vecného obsahu evidencií, ktoré budú vedené v Informačnom systéme sociálnych služieb. Navrhované zmeny zabezpečujú jednoznačnosť interpretácie zákona a posilnenie plnenia účelu poskytovaných sociálnych služieb.

Dostupnosť spoľahlivých, presných a úplných údajov v oblasti sociálnych služieb sa má zlepšiť zavedením informačného systému sociálnych služieb, v rámci ktorého sa novo navrhuje rozšíriť evidencie údajov o evidenciu žiadostí o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby. Opatrením sa skompletizuje prehľad o dopyte po vybraných sociálnych službách a ich dostupnosti (napr. domovy sociálnych služieb či zariadenia pre seniorov). Údaje o dopyte po sociálnych službách sú pre MPSVR SR nevyhnutné z hľadiska priorít rozvoja v oblasti sociálnych služieb, smerovania sociálnej politiky v tejto oblasti a ich vyhodnocovania.

Zvýšenie maximálnej výšky pokuty za naplnenie skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 101 zákona spáchaného poskytovateľom sociálnej služby pri poskytovaní sociálnej služby z doterajšej výšky do 2000 eur na výšku do 5000 eur, posilnenie preventívneho charakteru tejto sankcie proti páchaniu správnych deliktov zo strany poskytovateľov sociálnych služieb.

Predĺženie prechodného obdobia, počas ktorého sociálny pracovník, ktorý vykonáva sociálnu posudkovú činnosť alebo sociálnu kuratelu, nemusí spĺňať podmienku osobitného kvalifikačného predpokladu na výkon špecializovanej odbornej činnosti, a to aj v záujme udržania personálneho zabezpečenia podmieňujúceho dostupnosť a dlhodobú udržateľnosť sociálnych služieb.

4. Dotknuté subjekty			
Uved'te subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Obce a vyššie územné celky Väčšina dotknutých subjektov - poskytovateľov sociálnych služieb má právnu formu neziskovej organizácie, občianskeho združenia, obce a právnickej osoby zriadennej alebo založenej obcou alebo vyšším územným celkom. Fyzické osoby, ktoré sú odkázané na poskytovanie sociálnej služby Prijímatelia sociálnych služieb Sociálni pracovníci vykonávajúci sociálnu posudkovú činnosť alebo sociálnu kuratelu			
5. Alternatívne riešenia			
Aké alternatívne riešenia vedúce k stanovenému cieľu boli identifikované a posudzované pre riešenie definovaného problému? Nulový variant - uveďte dôsledky, ku ktorým by došlo v prípade nevykonania úprav v predkladanom materiáli a alternatívne riešenia/spôsoby dosiahnutia cieľov uvedených v bode 3. V rámci prípravy predmetného návrhu zákona neboli posudzované žiadne alternatívne riešenia. V prípade neriešenia problémov vyplývajúcich z aplikačnej praxe podľa bodu č. 2 by tieto pretrvávali pri poskytovaní sociálnych služieb, ich dostupnosti a udržateľnosti.			
6. Vykonávacie predpisy			
Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov? ☒ Áno ☐ Nie			
Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne: Návrh zákona obsahuje novo splnomocňovacie ustanovenie pre vládu Slovenskej republiky nariadením vlády Slovenskej republiky na príslušný rozpočtový rok ustanoviť výšku finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach krízovej intervencie podľa druhu zariadenia a v nocľahárni, na miesto v zariadení na mesiac a na miesto v zariadení na rozpočtový rok..			
7. Transpozícia práva EÚ			
Uveďte, v ktorých konkrétnych ustanoveniach (paragrafy, články, body, atď.) ide národná právna úprava nad rámec minimálnych požiadaviek EÚ (tzv. goldplating) spolu s odôvodnením opodstatnenosti presahu.			
8. Preskúmanie účelnosti			
Uveďte termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu. Uveďte kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané. Preskúmanie účelnosti navrhovanej právnej úpravy bude vykonávané priebežne po nadobudnutí účinnosti. * vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky. ** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.			
9. Vybrané vplyvy materiálu			
Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☐ Áno	☒ Nie	☐ Čiastočne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno		☐ Nie
Sociálne vplyvy	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

<p>10. Poznámky <i>V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom a ich analýzám. Informácie v tejto časti slúžia na zhrnutie vplyvov a nie ako náhrada za vypracovanie príslušných analýz vybraných vplyvov.</i></p>
<p>11. Kontakt na spracovateľa <i>Uveďte údaje na kontaktnú osobu, ktorú je možné kontaktovať v súvislosti s posúdením vybraných vplyvov.</i> PhDr. Miroslav Cangár, PhD- miroslav.cangar@employment.gov.sk , 02/2046 3108</p>
<p>12. Zdroje <i>Uveďte zdroje (štatistiky, prieskumy, spoluprácu s odborníkmi a iné), z ktorých ste pri príprave materiálu a vypracovávaní doložky, analýz vplyvov vychádzali. V prípade nedostupnosti potrebných dát pre spracovanie relevantných analýz vybraných vplyvov, uveďte danú skutočnosť.</i> Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb</p>
<p>13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. 136/2021 (v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)</p> <p> ☐ Súhlasné   ☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie   ☒ Nesúhlasné </p> <p>Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:</p> <p>K vplyvom na rozpočet verejnej správy V doložke vybraných vplyvov je označený negatívny, rozpočtovo nekrytý vplyv na rozpočet verejnej správy. V analýze vplyvov je v tabuľke č. 1 kvantifikovaný negatívny vplyv vyplývajúci zo zvýšenia finančného príspevku pre zariadenia krízovej intervencie (nocľaháreň, útulok, zariadenie núdzového bývania a domov na polceste) a úpravy informačného systému sociálnych služieb v sume 3 124 760 eur na rok 2022 (z toho úprava IT systému v sume 65 000 eur), v sume 3 274 080 eur na rok 2023 a v sume 3 504 120 eur na rok 2024, ktorý nie je zabezpečený v rozpočte Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Kapitola Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR si uplatnila v rámci priorit požiadavku na zabezpečenie uvedeného titulu v sume 3,5 mil. eur každoročne. Uvedená suma sa líši v dôsledku toho, že v čase spracovania 1. návrhu rozpočtu verejnej správy ešte nebol známy návrh zákona. S materiálom bude možné súhlasiť len za podmienky, že negatívny vplyv bude rozpočtovo zabezpečený a že prijatím zákona nevzniknú dodatočné požiadavky na štátny rozpočet. Financovanie predmetných výdavkov bude závisieť od výsledku rokovaní k rozpočtu kapitoly MPSVR SR. V nadväznosti na uvedené žiada Komisia pokračovať v legislatívnom procese až po doriešení financovania.</p> <p>Vyhodnotenie: Neakceptovaná Odôvodnenie: Vplyv v roku 2021 bol vykrytý z rozpočtovej kapitoly MPSVR SR a to z vratiek finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou – vratky za neobsadené miesta. V čase mimoriadnej situácie súvisiacej s pandemiou ochorením COVID-19 MPSVR SR pristúpilo v súlade s Nariadením vlády SR č. 70/2020 Z. z. , ktorým sa ustanovujú niektoré podmienky financovania sociálnych služieb v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu v znení nariadenia vlády SR č. 261/2020 Z. z. (ďalej len „NV SR“) k úprave spôsobu zúčtovania finančných prostriedkov za neobsadené miesta, čím poskytovatelia sociálnych služieb nevracajú finančné prostriedky za miesta, ktoré majú neobsadené, ale boli obsadené na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby k 12.03.2020, a len percentuálnym podielom vracajú resp. nevracajú finančné prostriedky aj za iné miesta mimo neobsadených miest k 12.03.2020, a to len ak presahujú tieto miesta určitý tolerovaný podiel neobsadenosti miest (15 %, resp. 25 % z celkového počtu miest, pre ktoré je finančný príspevok určený). To znamená, že vratky za neobsadené miesta sú minimálne a v nasledujúcich rokoch preto nie je možné vykryť zvýšenie finančných príspevkov na služby krízovej intervencie z rozpočtovej kapitoly MPSVR SR.</p> <p>K vplyvom na informatizáciu spoločnosti Je nutné doplniť/dopracovať kompletnú analýzu vplyvov na informatizáciu spoločnosti. V bode 6.1. absentuje kód elektronickej služby, to isté platí pre bod 6.2. kde nie je uvedený kód systému a od bodu 6.4.1 nie je vyplnená analýza vplyvov vôbec. Uvedené žiada Komisia doplniť.</p> <p>Vyhodnotenie: Pripomienka akceptovaná, analýzu vplyvov na informatizáciu spoločnosti dopracovaná.</p> <p>K vplyvom na služby verejnej správy pre občana Komisia po preskúmaní predmetného materiálu nesúhlasí s vyznačením žiadneho vplyvu na služby verejnej správy pre občana v doložke vybraných vplyvov a odporúča jej vypracovanie a vyznačenie pozitívneho vplyvu,</p>

nakoľko z návrhu vyplýva, že úprava sa dotýka aj zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) a predkladateľ v návrhu mimo iného uvádza: „V súvislosti so zavádzaním informačného systému sociálnych služieb sa pristupuje k zmene doterajšieho registra poskytovateľov sociálnych služieb na register sociálnych služieb, v ktorom bude zo strany príslušného vyššieho územného celku v jeho územnom obvode vedená každá sociálna služba príslušného druhu a formy podľa miesta jej poskytovania, s účelom zabezpečenia efektívnosti a zrozumiteľnosti vedenia tohto registra pre občana. Zlepší sa prístup odkázaných fyzických osôb k informáciám o možnostiach a podmienkach poskytovania služieb.“

Právna úprava zabezpečuje úpravu podmienok poskytnutia sociálnej služby alebo zabezpečenia jej poskytovania pre odkázanú fyzickú osobu príslušnou obcou a vyšším územným celkom. Dotknutými subjektmi sú mimo iného obce a vyššie územné celky, poskytovatelia sociálnych služieb (neziskové organizácie, občianske združenia, obce a právnickej osoby zriadené alebo založené obcou alebo vyšším územným celkom), prijímatelia sociálnych služieb (FO - občania).

Vyhodnotenie: Pripomienka akceptovaná, analýzu vplyvov na služby verejnej správy pre občana dopracovaná.

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č. .... (v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

Súhlasné   Súhlasné s návrhom na dopracovanie   Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

V doložke vybraných vplyvov je označený negatívny, rozpočtovo nezabezpečený vplyv na rozpočet verejnej správy. V analýze vplyvov je v tabuľke č. 1 kvantifikovaný negatívny vplyv vyplývajúci zo zvýšenia finančného príspevku pre zariadenia krízovej intervencie (nocľaháreň, útulok, zariadenie núdzového bývania a domov na polceste) a úpravy informačného systému sociálnych služieb v sume 3 257 760 eur na rok 2022 (z toho úprava IT systému v sume 198 000 eur), v sume 3 274 080 eur na rok 2023 a v sume 3 504 120 eur na rok 2024, ktorý nie je zabezpečený v rozpočte Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

V časti 2.1.1. Financovanie návrhu predkladateľ uvádza, že vplyv zvýšenia finančného príspevku nie je zohľadnený v rozpočte MPSVR SR, rovnako nie je rozpočtovo krytý vplyv súvisiaci s doplnením evidencie žiadostí o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby do informačného systému sociálnych služieb v sume 198 000 eur na rok 2022. Tieto výdavky je potrebné zohľadniť v rámci prípravy návrhu rozpočtu verejnej správy na nasledujúce roky.

V rámci PPK a MPK uplatnilo MF SR pripomienku, že s materiálom bude možné súhlasiť len za podmienky, že negatívny vplyv bude rozpočtovo zabezpečený a prijatím zákona nevzniknú dodatočné požiadavky na štátny rozpočet. Financovanie predmetných výdavkov bude závisieť od výsledku rokovaní k rozpočtu kapitoly MPSVR SR. V nadväznosti na uvedené žiadalo MF SR pokračovať v legislatívnom procese až po doriešení financovania. Pripomienka nebola akceptovaná a MF SR naďalej na nej **zásadne** trvá.

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa

Vyhlásenie o rozpočtovom zabezpečení negatívneho vplyvu predkladaného návrhu na štátny rozpočet v kapitole MPSVR SR nemožno v súčasnosti deklarovateľ. Dôvodom tohto prístupu je vopred nepredvídateľný vývoj reálnej neobsadenosti miest v zariadeniach, pre ktoré je finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnych služieb v pôsobnosti kapitoly MPSVR SR určený, na ktorú sa viaže po uplynutí príslušného štvrtého roka povinnosť prijímateľa sociálnej služby štvrtročne vracať poskytnutý finančný príspevok za neobsadené miesta do štátneho rozpočtu kapitoly MPSVR SR. Tieto vratky poskytnutého a vyplateného finančného príspevku v konečnom dôsledku môžu reálne ovplyvniť negatívne rozpočtové dôsledky predkladaného návrhu. V prípade, že bude účelovo vyčlenený rozpočet kapitoly MPSVR SR, ktorý je po úprave z 13.8.2021 (zapracované rozpočtové dôsledky NV SR upravujúceho výšku finančného príspevku v zariadeniach podmienených odkázanosťou na rozpočtový rok 2022) 190 904 127 eur postačovať aj na novovzniknuté ZSS, a vratky z finančného príspevku poskytovaného z rozpočtovej kapitoly MPSVR SR by boli na úrovni tohto roka, je predpoklad, že by schválený rozpočet mohol postačovať.

Medziročný vývoj mimoriadnej situácie súvisiacej s pandémiou ochorenia COVID-19 a jej vplyv na vývoj obsadenosti miest v zariadeniach v rozhodnom období nemožno kvalifikovane predpokladať. Ak by NV SR (na základe ktorého poskytovatelia sociálnych služieb počas mimoriadnej situácie z dôvodu pandémie nie sú povinní vracať finančný príspevok, alebo jeho časť, za neobsadené miesta) už pre rok 2022 stratilo platnosť, možno predpokladať v rámci kapitoly MPSVR SR pokrytie všetkých potrieb ku koncu roka 2022.

Môže však nastať situácia, že v čase schvaľovania finančných príspevkov na spolufinancovanie sociálnych služieb v zariadeniach zo štátneho rozpočtu prostredníctvom kapitoly MPSVR SR (na poskytnutie týchto finančných príspevkov po splnení podmienok ustanovených zákonom je právny nárok) a ich „zazmluvňovania“ s oprávnenými prijímateľmi týchto finančných príspevkov by MPSVR SR nespĺňalo podmienku finančného krytia – súladu so schváleným rozpočtom kapitoly, ktorý sa podpisom pri základnej finančnej kontrole deklaruje. Prostriedky sa totiž vracajú vždy až po štvrtročnom zúčtovaní poskytnutého a vyplateného finančného príspevku.

Aktuálny údaj k 31.8. 2021- vrátené finančné príspevky do kapitoly MPSVR SR v sume 2 038 597 eur, pritom naďalej platí za ustanovených podmienok oslobodenie od vrátenia finančného príspevku za neobsadené miesta v zmysle NV SR. Keďže zatiaľ nie sú spracované zosumarizované nové žiadosti o poskytnutie finančného príspevku na spolufinancovanie sociálnej služby v zariadeniach na rozpočtový rok 2022, informácie o sume potrebnej na vyplatenie týchto finančných príspevkov na budúci rok nie sú dostupné.

Poznamenávame, že žiadne ďalšie zdroje, ktorými by bolo možné pokryť dopady návrhu novely zákona v rozpočte kapitoly MPSVR SR na rok 2022 nie sú.

Komisia odporúča prehodnotiť spôsob navyšovania príspevkov pre zariadenia krízovej intervencie

Odôvodnenie: Návrh zvyšuje príspevky pre zariadenia krízovej intervencie zo 120 eur, resp. 150 eur/miesto/mesiac na 250 eur/miesto/mesiac od roku 2022 v závislosti od typu zariadenia. Predkladateľ argumentuje, že k zvyšovaniu príspevkov nedošlo od roku 2012 (s výnimkou finančného príspevku pre útulky v roku 2018). Z návrhu však nie je jasné, prečo sa príspevky zvyšujú práve o uvedenú sumu a nakoľko to bude postačujúce pre najbližšie roky. Zvyšovanie príspevkov o fixnú sumu zároveň nezachytáva vývoj ekonomickej situácie v krajine. Komisia preto odporúča zaviesť valorizačný automat, ktorý by zvyšoval príspevky každoročne v závislosti od hospodárskej situácie - podľa rastu cenovej hladiny v krajine. Valorizačný mechanizmus by oproti každoročnému zvyšovaniu príspevkov nariadením vlády SR zároveň umožnil zariadeniam lepšie plánovať očakávané príjmy.

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa

Pri určení výšky finančného príspevku pre zariadenia krízovej intervencie sa vychádzalo zo súm tohto finančného príspevku stanovených na mesiace apríl až december rozpočtového roku 2021 nariadením vlády Slovenskej republiky č. 100/2021 Z. z. z 12. marca 2021, ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 70/2020 Z. z., ktorým sa ustanovujú niektoré podmienky financovania sociálnych služieb v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 261/2020 Z. z.. V rámci dôvodovej správy k tomuto nariadeniu vlády MPSVR SR deklarovalo, že s účinnosťou od 1.1.2022 pripraví návrh novely zákona, ktorým budú výšky tohto finančného príspevku stanovené trvalo, tak aby bola zabezpečená kontinuita tejto úrovne financovania týchto sociálnych služieb. Pri určení výšky tohto finančného príspevku sa prihliadalo aj na aktuálnu sumu vratiek z poskytnutého a vyplateného finančného príspevku z rozpočtovej kapitoly MPSVR SR, tak aby bolo možné dopad vykryť z rozpočtu ministerstva a nevznikli tak dodatočné požiadavky na štátny rozpočet.

Pokiaľ ide o možnosť zavedenia tzv. valorizačného automatu, ide o pripomienku nad rámec návrhu, ktorou sa predkladateľ bude zaoberať pri tvorbe právnej úpravy nového zákona o sociálnych službách, pričom vzhľadom na veľké množstvo aktérov pri poskytovaní sociálnych služieb je nevyhnutné, aby táto oblasť (nastavenie podmienok a kritérií pre vzorec tohto automatu) bola predmetom širokej verejnej diskusie. Zdôrazňujeme, že v prípade, že by bol v zákone zavedený valorizačný automat pre finančné príspevky poskytované zo štátneho rozpočtu kapitoly MPSVR SR pre zariadenia krízovej intervencie, na rovnakom základe by bolo potrebné zaviesť v zákone valorizačný automat aj pre finančné príspevky poskytované zo štátneho rozpočtu kapitoly MPSVR SR pre zariadenia podmienené odkázanosťou, ktorých výška sa v súčasnosti rovnako každý rok určuje nariadením vlády SR.

Zároveň uvádzame, že v záujme stanovenia predvídateľného spôsobu určenia výšky finančného príspevku pre zariadenia krízovej intervencie na každý nasledujúci rozpočtový rok (vzhľadom na skutočnosť, že aj pri týchto druhoch zariadení sociálnych služieb tvoria najvyšší podiel nákladov najmä náklady na mzdy a ostatné osobné náklady) bola v tomto smere doplnená osobitná časť dôvodovej správy k bodu 53 (doplnenie § 78b o odseky 4 až 6). V tomto doplnení sa uvádza, že sa „predpokladá medziročná valorizácia výšky finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v dotknutých zariadeniach krízovej intervencie v závislosti od medziročného vývoja minimálnej mzdy. Po ukončení vplyvu dôsledkov pandémie ochorením COVID - 19 na prevádzkové pomery týchto zariadení bude táto medziročná valorizácia výšky finančného príspevku reagovať aj na diferencovaný vecný a časový rozsah poskytovanej sociálnej služby v jednotlivých druhoch zariadení krízovej intervencie.“.